

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
“Донбаський державний педагогічний університет”

Кафедра менеджменту

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

підготовки здобувачів рівня вищої освіти **магістр**
спеціальності **073 Менеджмент**

спеціалізації: Бізнес-адміністрування

Слов'янськ – 2016 р.

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО КАФЕДРОЮ менеджменту Державного вищого навчального закладу „Донбаський державний педагогічний університет” (протокол № 2 від 03 листопада 2016 року).

УКЛАДАЧІ ПРОГРАМИ:

Пилипенко О.С. – кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту Державного вищого навчального закладу „Донбаський державний педагогічний університет”

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Коверга С.В. – доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту Державного вищого навчального закладу „Донбаський державний педагогічний університет”;

Гончар Л.В. – кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту Державного вищого навчального закладу „Донбаський державний педагогічний університет”

Рекомендовано до впровадження
науково-методичною радою
Державного вищого навчального закладу
“Донбаський державний педагогічний університет”

“1” грудня 2016 р.

протокол № 2

Перший проректор

(О.Г.Набока)

ВСТУП

Навчальна програма дисципліни „Управління інноваційним розвитком підприємства” складена відповідно до освітньої програми та навчального плану підготовки здобувачів магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент спеціалізації Бізнес-адміністрування.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності, принципи, методи і процеси забезпечення інноваційного розвитку економічних систем за умов глобалізації економіки.

Міждисциплінарні зв'язки: “Економічна теорія”, “Мікроекономіка”, “Макроекономіка”, „Менеджмент”, “Маркетинг”, “Маркетинг інновацій”, „Економіка підприємства”, „Стратегічний менеджмент”, “Інвестиційний менеджмент”, “Фінансовий менеджмент”.

Програма навчальної дисципліни містить такі змістові модулі:

1. Теоретико-методологічні основи забезпечення інноваційного розвитку та державне регулювання інноваційних процесів.

2. Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства та оцінка його інноваційного потенціалу.

1. Мета і завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни „Управління інноваційним розвитком підприємства” є формування у студентів необхідних компетенцій для забезпечення ефективного управління інноваційним розвитком підприємства в умовах ринкового конкурентного середовища.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни „Управління інноваційним розвитком підприємства” є:

- вивчення механізмів управління інноваційним розвитком економічних систем, забезпеченням результативності формування та використання інноваційного потенціалу підприємств, ефективністю інвестування в інновації;
- набуття вмінь обґрунтовувати напрямки пріоритетного інноваційного розвитку та альтернативні варіанти управлінських рішень.

1.3. За результатами вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- сучасні організаційні форми здійснення інноваційної діяльності, її основні етапи та принципи ефективної взаємодії учасників;
- методичні положення та інструментарій оцінювання інноваційного розвитку національних економік;
- світовий досвід державної підтримки інновацій, методи та моделі їх державного регулювання;
- стратегії виходу підприємств з кризового стану на основі впровадження інновацій;

- інструментарій залучення інвестицій в інновації та методичні засади оцінювання результативності інвестування;
- імперативи формування ринку наукових розробок та інноваційних ідей в Україні;
 - основні технології охорони прав та економіки інтелектуальної власності, зокрема стандарти й об'єкти права інтелектуальної власності в Україні.

вміти:

- обґрунтовувати напрямки пріоритетного інноваційного розвитку з урахуванням потреб та особливостей національної економіки;
- збирати і систематизувати маркетингову інформацію для вибору цільових ринків, вимірювання і прогнозування попиту, позиціонування інноваційного товару;
- оцінювати стан, динаміку, ефективність використання інноваційного потенціалу підприємства та обґрунтовувати пріоритетні напрямки його нарощування;
- розробляти та обґрунтовувати управлінські рішення щодо забезпечення ефективності інноваційного розвитку суб'єктів господарювання;
- ідентифікувати та оцінювати ризики інноваційної діяльності, а також контролювати їхній рівень засобами ризик-менеджменту;
- економічно обґрунтовувати вибір способу охорони прав інтелектуальної власності підприємства.

На вивчення навчальної дисципліни відведено 90 годин / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Теоретико-методологічні основи забезпечення інноваційного розвитку та державне регулювання інноваційних процесів.

Тема 1. Інновації і циклічність економічного розвитку.

Предмет і методи дисципліни. Еволюційно-інституціональні теорії інноваційного розвитку підприємства.

Тема 2. Ключові поняття інноваційного розвитку.

Інноваційний розвиток підприємства: основні поняття, принципи, методи. Формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком у підприємстві.

Тема 3. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування.

Напрямки інноваційного розвитку: поняття, класифікація та порівняльна характеристика. Сутність і класифікація напрямків інноваційного розвитку підприємств. Порівняльна характеристика напрямків інноваційного розвитку залежно від спонукальних мотивів. Критерії і методичні основи вибору напрямків інноваційного розвитку підприємства.

Тема 4. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку.

Етапи виникнення інновації. Типи шляхів економічного розвитку підприємства. Принципи інноваційного розвитку. Формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства. Структура організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства. Методи управління інноваційним розвитком на макрорівні. Функції управління інноваційним розвитком на макрорівні. Система управління інноваційним розвитком. Особливості побудови організаційних структур НДДКР. Основні види організаційних структур НДДКР. Основні методи організації інноваційного процесу. Організація роботи змішаних бригад.

Тема 5. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері.

Сутність інформаційно-комунікаційних технологій та закономірності їх розвитку. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій і сфери високоінтелектуальних послуг. Телекомунікації. Державна політика у сфері інформаційно-комунікаційних технологій.

Тема 6. Інфраструктура ринку інновацій.

Основи формування інноваційних організацій. Особливості організаційних структур інноваційних організацій. Інноваційні форми і

венчурне підприємство. Фірми, орієнтовані на життєвий цикл продукту. Інфраструктура інноваційної діяльності організацій.

Тема 7. Державна підтримка інноваційного підприємництва.

Методи та принципи регулювання інноваційної політики. Інновації і державне регулювання інноваційних процесів. Іноземний досвід державного регулювання інноваційних процесів. Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні. Система державного регулювання інноваційної діяльності. Інноваційна політика організацій.

Тема 8. Національні інноваційні системи.

Поняття і структура національної інноваційної системи (НІС). Формування інституціонального устрою інноваційної економіки. Інноваційне середовище. Наукова та науково-технічна діяльність. Освіта в національній інноваційній системі. Виробництво високотехнологічної наукомісткої продукції. Інноваційна інфраструктура. Роль держави в регулюванні НІС.

Змістовий модуль 2

Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства та оцінка його інноваційного потенціалу.

Тема 1. Маркетинг інновацій.

Маркетинговий підхід до розроблення і виведення інновацій на ринок. Розроблення ідей і задумів інновацій та їх аналіз. Об'єктивні умови появи інновацій. Функціональна схема інноваційного процесу. Комерціалізація нововведень й інноваційні пропозиції. Кон'юнктура ринку й аналіз попиту на інноваційний продукт. Інноваційний і життєвий цикли продуктової інновації. Маркетингові інструменти на етапах інноваційного процесу.

Тема 2. Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємств

Бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства. Етапи розроблення й реалізації інноваційного проекту: розробка концепції проекту: розробка концепції проекту, власне проектування, виготовлення і просування на ринок інноваційної продукції. Групи бізнес-процесів управління інноваційними проектами.

Тема 3. Інноваційний потенціал підприємства.

Ресурсне та інформаційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства. Система механізмів інвестування інновацій. Механізми мобілізації власних коштів. Механізми мобілізації позичкових коштів. Механізми мобілізації залучених коштів.

Тема 4. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства

Суть інноваційних проектів і їх зміст. Розроблення концепції інноваційного проекту. Планування інноваційного проекту. Організація контролю і регулювання програм. Ефективність і результативність інноваційної діяльності. Оцінка технічного рівня виробництва і нововведень. Характеристика результатів інноваційної діяльності і вихід на ринок технологій. Інвестиційна та маркетингова стратегії інноваційного розвитку підприємства. Інвестиційна стратегія інноваційного розвитку. Складові загальноекономічної стратегії розвитку суб'єкта господарювання. Взаємодія стратегій розвитку підприємства. Принцип паралельності розроблення інвестиційної і маркетингової стратегій інноваційного розвитку. Принципи, етапи та критерії розроблення інвестиційної стратегії інноваційного розвитку.

Тема 5. Ризики в інноваційній діяльності та управління ними.

Інновації і ризик: проблеми і методи оцінювання. Порівняльний аналіз методів кількісного оцінювання ризику. Теоретико-методологічні основи факторного аналізу ризику в умовах нечіткої оцінки впливу окремих факторів. Аналіз чинників ризику на етапах вибору цільового ринку. Розробка і виведення на ринок нового товару. Фактори ризику. Оцінювання ризику при виборі партнерів для ділового співробітництва при реалізації проектів інноваційного розвитку.

Тема 6. Охорона прав та економіка інтелектуальної власності як складова економічної безпеки інноваційної діяльності.

Інтелектуальний капітал. Інтелектуальна власність. Стратегічні напрями розширення ринку промислової власності в Україні. Розвиток ринку промислової власності в Україні.

3. Рекомендована література

1. Економіка й організація інноваційної діяльності: підручник/ за ред. О.І. Волкова, М.П. Денисенка. – К.: Професіонал, 2011. – 960 с.
2. Йохна М.А. Економіка і організація інноваційної діяльності: навч. посіб. / М.А. Йохна, В.В. Стадник. – К.: Академія, 2011. – 400 с.
3. Заблоцький Б.Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності: навч. посіб. / Б.Ф. Заблоцький. – Львів: Новий Світ-2000, 2008. – 456 с.
4. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: підручник. / С.М. Ілляшенко. – Суми: Університетська книга, 2010. – 334 с.
5. Сурин А.В. Инновационный менеджмент: учебник / А.В. Сурин, О.П. Молчанова. – М.: ИНФРА-М, 2009. – 368 с.
6. Микитюк П.П. Інноваційна діяльність: навч. посіб. / П.П. Микитюк, Б.Г. Сенів. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 392 с.
7. Гриньов А.В. Інноваційний розвиток промислових підприємств: концепція, методологія, стратегічне управління / А.В. Гриньов. – Х.: ІНЖЕК, 2003. – 308 с.
8. Шумпетер Й. Теория экономического развития: Исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента и цикла конъюнктуры / Й. Шумпетер. – М.: Прогрес, 1982. – 1982. – 456 с.
9. Федулова Л.І. Інноваційна економіка: Підручник / Л.І. Федулова. – К.: Либідь, 2006. – 480 с.

4. Форма підсумкового контролю результатів навчання

Формою підсумкового контролю є залік.

5. Засоби діагностики результатів навчання

Основними засобами діагностики результатів навчання є:

- усні відповіді на теоретичні питання;
- тести;
- ситуаційні завдання.